

OPINIE SEPARATĂ,
expusă în temeiul articolului 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea
Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și al articolului 67 din Codul
jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995

1. Prin Decizia nr. 160 din 21 noiembrie 2023 a fost confirmată Decizia nr. 159 din 16 noiembrie 2023, prin care a fost respinsă cererea de suspendare a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023, depusă de dna Diana Caraman și dnii Vladimir Voronin, Oleg Reidman, Nicolai Rusol și Constantin Starîș, deputați în Parlamentul Republicii Moldova (sesizarea nr. 238a din 2 noiembrie 2023).

2. În susținerea cererii de suspendare nr. 290-238a din 14 noiembrie 2023, autorii sesizării au reținut că Președintele Republicii a emis Decretul nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea domnului Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General. Drept urmare, Consiliul Superior al Procurorilor, la 23 octombrie 2023, a inițiat procedura de numire a unui nou Procuror General¹. Astfel, suspendarea Decretului contestat este dictată de aceste circumstanțe, iar nesuspendarea Decretului ar afecta și goli de conținut și protecție mandatul constituțional al Procurorului General. În plus, în eventualitatea declarării neconstituționalității Decretului Președintelui Republicii nr. 1122 din 26 septembrie 2023, numirea unui nou Procuror General ar afecta buna funcționare a instituției Procuraturii (a se vedea §§ 10-14 din cererea de suspendare).

3. Majoritatea judecătorilor Curții Constituționale au reținut că autorii nu au prezentat argumente care să demonstreze caracterul iminent al riscului și al prejudiciilor afectării bunei funcționări a instituției Procuraturii sau a securității mandatului Procurorului General (a se vedea DCC nr. 160 din 21 noiembrie 2023, § 13).

4. Nu susțin această decizie din următoarele considerente.

5. Examinând *prima facie* sesizarea respectivă în partea ce ține de dispunerea suspendării, rețin că problema abordată de autorii sesizării se referă la **protecția constituțională a unui mandat de rang constituțional, i. e. al Procurorului General, și eventualele consecințe juridice în cazul declarării neconstituționalității Decretului contestat după numirea unui nou Procuror General.**

6. În acest context, în jurisprudența sa, referindu-se la un mandat de rang constituțional, i.e. de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, Curtea Constituțională a constatat că, **având în vedere că a fost declanșat procesul de desemnare a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor**, în eventualitatea în care va declara neconstituțional Decretul Președintelui Republicii nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere, **fără a suspenda acțiunea acestuia, hotărârea sa va fi lipsită de efectivitate**, dat fiind caracterul ei *ex nunc* obișnuit. Din aceste motive, **Curtea a dispus suspendarea acțiunii Decretului Președintelui Republicii nr. 147-IX din 6 septembrie 2021, până la soluționarea cauzei** (a se vedea DCC nr. 144 din 24 septembrie 2021, §§ 12, 13).

¹<https://csp.md/sites/default/files/2023-11/177.%20HOT.anun%C8%9B%20concurs%20PG%20.pdf>

7. În plus, Curtea a reținut că pentru **a fi respectat principiul loialității constituționale, Președintele Republicii trebuie să aștepte soluția Curții Constituționale și să suspende procesul de numire a unui nou membru în Consiliul Superior al Procurorilor** (DCC nr. 144 din 24 septembrie 2021, § 14). Astfel, Președintele Republicii a emis Decretul nr. 168-IX din 30 septembrie 2021 privind numirea doamnei Svetlana Balmuș în funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor² doar după Decizia Curții Constituționale nr. 149 din 30 septembrie 2021 prin care au fost declarate ca fiind inadmisibile sesizările prin care se solicita controlul constituționalității, *inter alia*, a Decretului Președintelui Republicii nr. 147-IX din 6 septembrie 2021 privind încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor al domnului Dumitru Pulbere³.

8. În baza celor menționate *supra*, reieșind din faptul că în ambele sesizări au fost examinate cereri de suspendare a acțiunii unui decret prezidențial care privește o autoritate de rang constituțional, atât raționamentele, cât și soluția din Decizia nr. 144 din 24 septembrie 2021 trebuiau aplicate de Curtea Constituțională, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză.

9. În baza acestor raționamente, consider că Plenul Curții Constituționale trebuia:

(i) să nu confirme Decizia nr. 159 din 16 noiembrie 2023 referitoare la cererea de suspendare a acțiunii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea domnului Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General;

(ii) să admită cererea de suspendare a acțiunii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea domnului Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General;

(iii) să suspende acțiunea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1122 din 26 septembrie 2023 privind eliberarea domnului Alexandr Stoianoglo din funcția de Procuror General, până la soluționarea în fond a cauzei.

Judecător al Curții Constituționale

Serghei ȚURCAN

21 noiembrie 2023

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=127967&lang=ro

³ <https://constcourt.md/ccdocview.php?tip=decizii&docid=1069&l=ro>